

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-utca 5. :: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Fényes nappal borzalmas gyilkosság történt a Péterfia elején.

Eddig ismeretlen tettes valószínűleg rablási szándékkal meggyilkolta Révész Olga urleányt, kinek a Péterfia-utca 11. szám alatt trafikja volt. — A tettes rendkívül vakmerő módon, kegyetlenül végzett áldozatával. — Többen látták és beszéltek a gyilkossal. — Este fedezték fel a rémes büntényt.

A leány küzdött gyilkosával, ujjai között férfi hajszálakat találtak.

A nagyon forgalmas Péterfia utcában, mint általában, tegnap délután is mozgalmasan zajlott a városi élet. Emberek jöttek-mentek forogtak, röpültek, autók vágtattak s a nagyerdei kirándulók virágos zöldfaágakkal, virágos jókedvvel tértek vissza munka utáni szórakozásokból, — mikor bontogatni kezdte szárnyat az alkonyat.

Ez alatt pedig az utca torkolatában, a református gimnázium valokolatlan, vörös téglás, stílusos épületének szomszédságában délután, körülbelül fél 1 órától este 6 óra utáni időközéig véreben fagyva, meggyilkoltan s kiraboltnan feküdt egy kedves uri leány, a besztercebányai pénzügyigazgató leánya: Révész Olga, aki családjával egyetemben otthonából ide menekülve kereste a háborút követő nyomorúságos életben a létfenntartási lehe

tőségeket. A jobb sorsra, uri életre született nagyságos kisasszonyt, akit a háború előtti időkben, ha nem is irigylésre méltó jómód, de a nyugodt megélhetés kényelme vett volna körül, — trafikot nyitott, megszokta a változott élet változott körülményeit, friss jó kedvvel, a becsülete munka önértékelésével szolgálta ki a vevőket.

És a kedves, nyulánk, törekeny természetű, rózsás arcú leány a maga fiatal életének szép reménységeivel, az elmúlt idők keserű megpróbáltatásai után, — mint ennek a mai rendkívüli, felfordult idők leromlott erkölcsi állapotainak szomorú áldozata — holtan fekszik.

Az emberek csoportosan gyülekeznek a Péterfia utcán a májusi alkonyatban, mikor robogó fiakkal érkezők egymásután a rendőrség tisztjei s futólépésben rohannak a rendőrök a Péterfia utca 11. számú Benyács-ház elé.

A rolló le van eresztve s csak halomából értesülnek a kíváncsiskodók arról, hogy Révész Olga ott fekszik még mindig az áruasztal, a múlt mögött, amint lelketlen gyilkosa begyömészölte a leütött lány öröktelen holttestét.

A kihallgatások pedig ott folynak az egyi udvari lakó szobájában, valamennyi tanu bizonyosságát szolgáltatván annak, hogy az addig még ismeretlen gyilkos könnvörtelen cinizmussal és rémület

higgadsággal végzett áldozatával. Minden valószínűség a mellett szól, hogy miután a gyilkos végzett a trafikos kisasszonnyal, az időközben jövő vevőket még ki is szolgálta s csak mikor a forgalom a déleledő idő miatt megszűnt, akkor szedte össze a trafik pénztárából a fél napi jövedelmet — beavatottak szerint félmillió koronát legfeljebb. Akkor bezárta az utcára vezető üvegajtót, mely zárva is maradt este 6 óra feléig.

A vizsgálat még a kezdet stádiumában van, de már is határozott formában alakul ki az a föltevés hogy a gyilkos egy beretvált arcú, uri külsejű fiatalember lehet, talán rendes vevője s így ismerőse Révész Olgának...

Mindenesetre, bármint történt is a dolog, megdöbbenéssel állunk meg a trafikos kisasszony holtteste mellett.

És a világpusztító háborúra gondolunk, amely felköltötte az emberek műveletlenebb részében a vére éhes vadállatot, a háborút követő idők nyomorúságos viszonyai lebegnek szemünk előtt, amelyek elszoktatták a munkáskezet a dologtól s amelyek lezüllesztették a háború előtti idők erkölcsi egészét a posványig, a fürtelemig.

A mai felfordult világ szörnyűségei drámáiból való a Révész Olga tragédiája, mely tegnap este felrázta közönyösségéből a debreceni közönséget. És a megrémült arcokról szinte lekiváncsolták a kérdőjelet: — Meddig fog ez még tartani?

Mert mégis csak elrettentő, nagy most, amikor hasonló büncselekedet miatt halálos ítéletek röpködnek a levegőben, mikor csak néhány órával előbb kötötte meg az öreg Gold hóhérmester az akasztófa árnyékában a Molnár-Tóth József nyakkendőjét, akkor még mindig nem tud megmozdulni az elvetemedett emberekben, ha nem is az élő lelkiismeret, de a halálos büntetéssel való félelem.

„Gyilkosság történt.”

Tegnap este fél 7 óra tájban rémült sikoltás szakadt fel a Péterfia utca elejéről.

— Gyilkosság történt! — kiáltotta valaki és a nyugalmas utca mint egy megzavart hangyaboly, egyszerre megváltozott. Mindenki a Péterfia utca 11. szám felé sietett

— hol már tömött embergyűrű állott. Izgatottan tárgyalták a történeteket. Lassan alakult ki, hogy mi történt:

A Péterfia utca 11. szám alatt lévő trafik tulajdonosnőjét, Révész Olga 20 éves urleányt ismeretlen tettes meggyilkolta és kirabolta. A leány holttestét a kis üzlet pultja mögött találták meg vérebe fagyva, mellén hatalmas szurással.

A dohánytözsde, hol a rémes gyilkosság történt, a 11. számú ház jobb felén van, a kapu és a szomszédos ház között. Előző 3 hónap-

pal alakították át trafikká; azelőtt borbély műhely volt. A tömeg a gyilkosság felfedezése után benyomul az üzletbe, úgy, hogy a rendőröknek kellett onnan kiszorítani a kíváncsiskodókat. A rendőrség első intézkedése az volt, hogy a trafikot lezáratta és senki idegent nem engedett a házba. Ekkor még a hatóság emberei nem tudták pontosan, hogy mi történt. Csak később, a helyszíni szemlén állapították meg, hogy a legkegyetlenebb módon végrehajtott rablógyilkosság történt

A meggyilkolt öccse fedezte fel a gyilkosságot.

Az üzlet még a délutáni, sőt a kora esti órákban is zárva volt. Fél hétkor ment oda a leány öccse, akinek feltűnt a testvére szokatlan távolmaradása. Bement a házfelügyelőhöz, ki nyugdíjas vasutas és lakatos is és ő alkulesal kinyitotta az ajtót. Az üzletet rendetlen, felhánt állapotban találták. A fiu a pult mögé nézett és borzalma látvány tárult a szeméi elé.

Ott feküdt a testvére, hatalmas vértócsában, annyira elforzult arccal, hogy csak az alakjáról ismerte fel.

Azt látta a fiu, hogy mellén a blúza csupa vér volt.

Amit a fiu tudott, csaknem sirva, akadozó hangon mondta el.

— Szegény édes anyám! Nem is tudom, hogyan mondjuk meg neki. Szivbajos szegény s attól félek, — hogy megöli a hir.

A gyilkosság felfedezésekor a

házfelügyelő sirva fakadt s rémületen rohant ki az üzletből, hogy rendőrré kiáltson.

— Gyilkosság történt! — kiáltotta.

Pillanatok alatt nagy tömeg verődött össze és csaknem megostromolták a helyiséget.

A meggyilkolt leány öccse kihúzta a pénzesfiókot, de nem azért, hogy megnéze, a pénz megvan-e hanem, hogy a kulcsot kivegye s bezárja az ajtót. A rendőrök segítségével sikerült is visszanyomni a tömeget és bezárni az ajtót.

A házbellek, akik többször voltak bent a trafikban, elmondják, hogy Révész Olga természetéről fogva mindenképpen igen előzékeny és jólelkű leány volt. Azért is fokozottan udvarias volt mindenkivel, aki az üzletbe lépett, mert a trafikja csak három hónap óta volt nyitva, tehát üzletérdeke volt, hogy udvarias legyen.

A gyilkos rendelkezett és kiszolgált az üzletben.

A rablógyilkosság körülményei arra eggednek következtetni, hogy a gyilkos rendkívül nagy vakmerőséggel és kegyetlen hidegvérrel viselkedett. Erre vall a Péterfia 11. szám alatti ház felügyelőjének, Langer Józsefnek előadása a körülményekről. Bizonyos, hogy Langer a déli órákban, pontosan 1 órakor, pár perccel a gyilkosság elkövetése előtt járt a trafikban ott látta a gyilkost, kiről persze nem is sejtette, hogy gyilkossal áll szemben és a sors különös játéka révén nem is látta az áldozat hul-

láját, mely a pult mögé volt begyömészölve.

Hogy miért járt Langer déli 1 órakor a trafik helyiségében, annak az a magyarázata, hogy a ház egyik részébe vezető villanyhuzal órája a kis üzlet helyiségben van felszerelve. Délben a lakók használni akarták a villanyt és megkérték Langert, hogy nézze meg, mi a baj.

Langer, aki délben jött haza, — megebédelt és bement a trafikba. Legnagyobb meglepetésére nem a trafikos kisasszonyt, hanem

28 év körüli fiatalembert látott az üzletben a pult mögött állni. Az idegen teljesen nyugodt volt.

Munkatársunk a helyszínen beszélt Langerrel, ki a következőképpen mondta el a történetet, még mindig remegő hangon, mert a beteges embert nagyon megvilelték a történetek:

— Kérem, különös véletlen volt, hogy én bentjártam az üzletben és nem láttam semmit, pedig már a kisasszony ott hevert holtan. — A mint beléptem, láttam a fiatalembert, azt hittem, hogy valami hozzátartozó vagy rokon. Köszöntöttem.

— Jó napot.
— Jó napot, — válaszolta az nyugodtan.

— Hol van a kisasszony?
— Mndjárt jön.

— Kérem, a villanyórát jöttem megnézni.

— Tessék, — válaszolta az idegen.

— Azzal én — folytatta elbeszélését Langer — vettem a pult mellől egy széklet, felálltam rá és megvizsgáltam a villanyórát. Láttam, hogy a biztosíték körül lehet valami baj. Két biztosítékot meg is igazítottam. — Nem vettem észre semmi gyanusát. Aztán még megtöröltem a székletet és visszatettem a helyére. Megemlítetttem a fiatalembernek, hogy később esetleg vissza jövek. Erre az illető azt mondta:

— Tessék 3 órákor jönni, mert zárunk, megyünk ebédelni.

— Én aztán kimentem az üzletből. Este 6 óra után jött a kisasszony öccse és szólt nekünk, hogy nem láttuk-e a nővérét; a trafik be van zárva és még nem is ebédelt. Hol lehet?

— Ugyanis később: fél 2 óra körül ebédet hoztak hazulról a kisasszonynak, de a gyerek zárva találta már a trafikot és ezért visszavitt az ebédet. Gyanus lett a dolog. Alkulecsal bementünk az üzletbe és ekkor következett a retentő felfedezés. A kisasszony öccse bement a pult mögé és ott meglátta szerencsétlen nővére holttestét. Valami borzasztó volt. Én kiszaladtam az utcára, majd be az udvarra és közben többször is kiáltottam:

— Meggyilkolták a kisasszonyt!

— Hogy aztán mi történt, arra nem emlékszem, annyira megvilelt az eset.

Egy cselédleány is beszélt a gyilkossal.

A gyilkosság felfedezése után rövidesen kiderült, hogy fél 1 órakor Leiter Mária cseléd leány is látta a gyilkost. — A cseléd leány ugyanis abban a házban lakik, ifj. Benyácsiéknál. Bement a trafikba és 100.000 koronást akart váltatni.

Az üzletben egy 25—30 év körüli fiatal, borotvált, pufók arcú, szürke ruhájú és szürke kalapos egyén volt. Ez rászólt a cselédre:

A kisasszonynak nincs felváltani való pénze!

Erre a cselédleány sarkon fordult és eltávozott.

A leány öccse a gyilkosság perceiben ott járt.

Megállapították azt is, hogy a gyilkosság időpontja után pár perccel ott járt Révész Olgának hatodik gimnazista öccse, de nem tudott bemenni, mert az üzlet zárva volt. Kis ideig várt; azt hitte, hogy tetvére kint jár, de azután elment. Bár feltűnt neki, hogy a holt bé van zárva, nem tulajdonított ennek nagyobb fontosságot.

Ugyancsak ezekben a perceken ment az üzletbe Langer Ferenc házfelügyelő; ő már bejutott a trafikba. Valószínű, hogy a gyilkos addig csendben megbújt, míg a fiu előbb elment s utána kinyitotta az ajtót, hogy elmeneküljön. Langer tehát még itt találta a gyilkost és beszélt is vele, mint fentebb leírtuk. Valószínű, hogy mikor a házfelügyelő eltávozott, a fiatalember akkor jött ki az üzletből, bezárta

az ajtót és nyugodtan eltávozott.

Délután 5 óra felé megjelent Révész Olgaék cselédje, aki, mert az ajtót zárva találta, elment. Este felé már Langeréknek is gyanus volt a bezárt üzlet és mikor Révész Olga öccse odajött, alkulecsal felnyitották az ajtót.

Holttest a pult mögött.

Amint a fiu a pult mögé tekintett, rémülten kiáltott fel. Ott feküdt véresen testvérenek holtteste, szétárt karokkal. Mellén még frissen véres a blúz. Első pillanatra úgy látták, hogy hatalmas sebből

Az üzletet ekkor teljesen feldúlí, széthányt állapotban találták. Mindeniütt heves dulakodás nyomai látszóttak. Valószínű, hogy a lány elkeseredett élet-halálharcot vívott gyilkosával.

Szerteszé lapok, pesti és debreceni újságok heverték.

folyhatik a vér. Fején is véryom látszott.

A holttest helyzetéből ítélve, a gyilkos a hullát bedobhatta a pult mögé, úgy, hogy két karja kifelé csapódott.

Rendőri és törvényszéki bizottság a helyszínen.

Körülbelül 7 óra lehetett, amikor Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró dr Horváth Arthur törvényszéki orvossal kikerkezett a haláltrafikba. Közben Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró értesítették, hogy sógora, Fodor MÁV felügyelő Budapesten meghalt. A táblabíró szomorú szívvel tudomásul vette a gyász hírt, de nem tudott a családja körébe menni, mert mint megjegyezte:

— Első a kötelesség.

Ezután a rendőri bizottság az udvarra nyíló ajtón ment be a trafikba. Az ajtót bezárták. Kívül két rendőr állt, hogy a bizottságot senki meg ne zavarhassa.

A bizottság a trafikot feldúlva találta, de csak a hátsó részét. Az első részen nyoma sincs a véres eseménynek. A helyiség oldalfalai reklámtáblákkal vannak teleaggatva. A legutolsó ilyen tábla, — mely az udvar felől van, — vérfoltos.

A gyilkos hajszaíai a halott ujjai közt.

Arra a borzalmas néhány pernyi halálviadalra mi sem vet élnkebb világot, mint az a szemlén történt megállapítás, hogy a halott leány jobb kezének ujjai göröcsösen szoritottak egy csomó férfi haját, melyet minden bizonynal gyilkosa fejéből tépett ki a szerencsétlen, életéért viaskodó leány.

Az első ütés.

Megállapították azt is, hogy az első ütés a leányt előlről bal halántékán s homlokán érte. A fejének balodala és a nyaka között is a kis agyra erős ütést kapott, mely benyomta a koponyacsontot. Valószínű hogy ettől az ütéstől rögtön elkábult, úgy hogy nem is kiáltott. A vér a leány mellére folyt, innen volt a gyilkosság felfedezőinek az a tévedése, hogy szurt sebet kapott.

A gyilkosság pillanatában megállt az óra.

A leányon fehér ing blúz, zsemperszerű ujjatlan köntös mellény, fekete szoknya és szürke harisnya, szürke félcipő van.

A helyszíni szemlének volt többek közt egy fontos eredménye és pedig az, hogy pontosan megállapították, mikor történt a gyilkosság.

A pulton szokott állni egy kis barna asztali óra, mely valószínűleg a dulakodás közben leestett. — Ezt az órát pulton belül a földön találták meg. Az óra háromnegyed egyet mutatott, tehát akkor tört el, vagyis ez a gyilkosság időpontja.

Az orvosszakértők megállapították hogy a gyilkos négy ütést mért áldozata fejére és ezek koponya alapi repedést okoztak, sőt az egyik ütés következtében az agyvelő is kilocsant. Az első ütés nem volt halálos, utána még dulakodtak.

A gyilkosság után a tettes a fiókokat kihúzta, de hogy vitt-e el pénzt és mennyit, azt még nem tudják.

A pult bal alsó sarkán a földön kis ládát találtak, mely valószággal vérben uszott. Itt az egész föld vér től ázott. Az újságok is, melyek itt hevernek, vértől itatottak.

Hogy végzett a gyilkos áldozatával?

Horváth Artur dr törvényszéki orvos megállapította, hogy a gyilkos négy ütessel terítette le Révész Olgát, aki az ütéseket valószínűleg éle sebb tárggyal, esetleg fejszével mérte a leányra. Erre enged következtetni a helyzet is, mely dulakodás nyomai árulja el a leány és a gyilkos közt.

Érdekes, hogy eleinte mindenki azt hitte, hogy a gyilkos éles késsel végzett áldozatával és szíven szarta a leányt. Maga az áldozat öccse is azt állította, hogy nővére mellén látott egy nagy szurást. De ez féltetés volt, mert a mellén csak vércsomó piroslott, nem szurás nyoma.

Érdekes, hogy eleinte mindenki azt hitte, hogy a gyilkos éles késsel végzett áldozatával és szíven szarta a leányt. Maga az áldozat öccse is azt állította, hogy nővére mellén látott egy nagy szurást. De ez féltetés volt, mert a mellén csak vércsomó piroslott, nem szurás nyoma.

Dr Preineszberger táblabíró vizsgálóbírónak az a véleménye, hogy közönséges rablógyilkosság történt. A nyomozásban részt vesz a debreceni államrendőrség egész detektív testülete. — A nyomozást Tóth Gyula rendőrkapitány vezeti.

Az ügyről a rendőri sajtónapokban este 11 órakor a következő hivatalos jelentés jelent meg:

A rendőrség jelentése

Ma este 7 órakor a rendőrség központi ügyelete távbeszélőn értesítette, hogy a Péterfia-u. 11. számú trafikban gyilkosság vagy öngyilkosság történt. A központi ügyeletes tisztviselő a helyszínrre kiszállott, megállapította, hogy gyilkosság történt. A trafik tulajdonosnőjét: Révész Olgát meggyilkolták. A helyszíni szemlére azonnal kiszállott Preineszberger Jenő v. bíró, dr Horváth Arthur törvényszéki orvos, akik a kiszállott rendőri bizottsággal megtartották a helyszíni szemléket. A helyszíni vizsgálat során megállapítást nyert az, hogy az ismeretlen tettes a legnagyobb valószínűség szerint délben háromnegyed 1 órakor tompa eszközzel, 4—5 ütessel követte el a gyilkosságot. A helyszíni szemlével kapcsolatosan egy idejűleg vezetett nyomozás adatai szerint a trafikban fél 12 órától 1 óráig egy borotvált hosszukás arcú, borotvált bajuszu, egyenes tartású 26—28 éves, világos szürke, széles karimájú file-kalapu, szürke herberzakó ruhát viselő fiatalember tartózkodott, kif egy órákor az egyik tanu — valószínűleg már a gyilkosság elkövetése után — egyedül látott a trafikban, amint asztal fiókjában keresgélt. — A tanu Révész

Olga hozzátartozójának gondolta fiatalembert és nem találta gyanusnak ott tartózkodását.

A rendőrség felhívja a közönség figyelmét, hogy ezen ügyben bármilyen jelentéktelennek látszó adatok tud rendelkezésre bocsátani, — azonnal hozza a rendőrség tudomására. A közlések a rendőrségi palota I. em. 61. számú szobában adandók le.

Egy bejelentő lapot találtak a pulton.

A szemle alkalmával a pulton egy bejelentő lapot találtak, mely Tömöri Julianna névre van kiállítva. Ez is egyik nyom, melyet korán reggel tisztítani fognak a detektívek, tudni ilik mi összefüggés van a gyilkosság és a bejelentő lap esetleg Tömöri Julianna és a gyilkos között.

A leány csalódott szerelmes volt.

Az este folyamán egy főtisztviselő adatokat szolgáltató a nyomozásnak. Elmondta ugyanis, hogy ismeri Révész Olgát Kassáról s a Felvidékről és úgy tudja, hogy csalódott szerelmes volt, nincs tehát kizárva, hogy itt is lehet valami összefüggésben találni.

Amennyire valószínű a rablós gyilkosság, éppen úgy lehetséges, hogy olyan gyilkosság történt, amelynek idekát vagy előzményét még nem ismerik.

Vitt-e pénzt el a gyilkos.

Egyelőre a nyomozás még nem talált támpontot arra nézve, hogy egyáltalán vitt-e pénzt el a gyilkos a trafikból és ha vitt, mennyit rabolt.

A trafik pénztárfiókjá nem volt teljesen kifosztva, abban talált pénzt a rendőri bizottság, de nem olyan nagy összeget, amely megfelelné a trafik forgalmának.

A házbeiek állítása szerint a leány naponta 5—600 ezer koronát is árult, amit meglegedetten emlegetet is több ízben. Az is lehet, hogy a tettes csak nagyobb bankokot vitt el és hogy a rendőrség félrevezesse, hagyott pénzt a kasszában. Még csak hónap, a hozzátartozók kihallgatása után, esetleg leltár készítés segítségével fogja a rendőrség megállapítani, hogy mennyi pénz hiányzik.

Annyi tény, hogy a trafik valamennyi fiókját kihúzza találtak a gyilkosság után, tehát a gyilkos feltétlen kutatott valami értékes tárgyat vagy nagyobb összeget, vagy az is lehet, valami más után.

Három irányban folyik a nyomozás.

A késő esti órákban a tettes kiáltása után nyomozva, három irányban indult erélyes nyomozás. Az egyik fellelés szerint a tettes az elkövető a fiatalberek közül gyaníthatják, akikkel ismeretségben volt Révész Olga. A másik fellelés szerint azok közül a munkások közül került ki a gyilkos, akik nemrégiben a ház udarát dolgoztak, míg a harmadik fellelés szerint azt a fiatal embert kutatják, akit Langer házfelügyelő és Benyás Ernőék cselédje látott...

Aki előre megsejtette a gyilkosságot.

Rendkívül érdekes az a körülmény, hogy a gyilkosság napjának déli-ötöttén egy fiatalember leány ismerősé el a Péterfia-utcán sétált s a trafik előtt egy karonát látott. Minden ok nélkül azt mondta nő ismerősének:

Meglátja, ezt a leányt (Révész Olgát) még agyon fogják ütni. Bizonyára maga sem gondolta,

hogy szavai néhány óra múlva valóra válnak.

A létszámapasztás miatt bevont rendőrszem.

Az is ennek a borzalmas ügynek érdekességei közé tartozik, hogy a trafik környékén három rendőrszem volt: az Egymalom utca sarkán, költői helyen, az Egyháztéren szintén költői állomás és a trafik előtti helyesebben az Egymalom-u. és a Gimnázium között ez mozgó őrszem volt. Ezt a rendőrszemet azonban, — a létszámapasztás következtében bevonták. Csak így történhetett, hogy háromnegyed egykor gyilkosság: lehetett elkövetni, melyet este fél hélig nem fedeztek fel.

Egy utazó is látta a berbery ruhás fiatalembert.

A rendőrségen tegnap este kihallgatták egy Kanizsai Zoltán nevű utazót is, aki tegnap délelőtt 11 órakor bent járt a Péterfia-utca 11. szám alatti trafikos üzletben. A kereskedelmi utazó pipákban, szipkákban s öngyújtókban utazik s árut kínált Révész Olgának.

Kihallgatásakor előadta, hogy mikor a trafikba belépett, ott egy asztalka mellett egy fiatal 25—28 év körüli barnás szürke bőrbery ruhás fiatalembert talált.

Révész Olga azután kijelentette Kanizsainak, hogy most nincs semmire sem szüksége. Állítása szerint ezt úgy mondta Révész Olga, mint aki szeretné, hogyha még ott maradna az üzletbe. O azonban az üzletből elávozott. Kanizsai állítja, hogy ugyan ezt a fiatalembert délután 3 óra tájban a Péterfia-utca 11. szám alatti trafik előtt látta öngöngeni.

Trafik áru hiányzik.

Az éjszaka folyamán telefonálta munkatársunk: Még mindig nem lehetett pontosan megállapítani azt, hogy a halálf trafik kasszájából hiányzik-e valamilyen összeg. A helyszíni szemle során mezejtett leltáros alkalmával pontosan csak annyit sikerült megállapítani, hogy a trafik árukészlete megvan dézsmálva.

A meggyilkolt leánya a besztecercebányai pénzügyigazgató gyermeke volt.

A szerencsétlen leány apja Révész Lajos, Besztecercebányán volt pénzügyigazgató, aki a román megszállás előtt Debrecenbe menekült, mivel Besztecercebányán élete sem volt biztonságban. Nemsokára családjával is követte s itt Debrecenben a Lehel utca 34. szám alatt laktak. Itt élt nejevel, két leányával és két fiával, a menekülés okozta bánatával, de a legboldogabb családi egyetértésben és szeretetben, visszavonulva. Nem sokára ezután nagy csapás érte a családot, a szerető apa elhunytával; özvegye tovább harcolt az élet sok ezer apró bajával. A nyugdíj nem fedezte a háztartás kiadásait s ezért Révész Olga előbb hivatalba ment pénzt keresni, majd trafik engedélyért folyamodott a család. Az engedélyt a Péterfia utca 6. számú házban — ahol a rettentő gyilkosság bekövetkezett, meg is kapták, sőt hozzájutottak külön tízmillió állami kölcsönhöz is. — Révész Olga egyedül vezette a kis trafik üzletet, mely örömet, boldogságot, verőfényt hozott életükbe. Nagyon szerette az üzletet, ambícióval forgolódott a pult mögött. Ki tudhatja volna, hogy a kis trafik, melyhez életfenntartása reménységét fűzte, éppen életétől fosztja meg? Tragikus, hogy a szerencsétlen leány anyja szívujában szenved s éppen ezért mindaddig nem merték vele közölni a borzalmas eseményt.

A holttest.

A helyszíni szemle körülbelül fél 10 órakor ért véget, — de 9 órakor már a Péterfia-utca 11. számú ház elé kanyarodott be a Dankó-cég hullaszállító kocsija. A cég emberei levették a fekete kocsirol egy gyalatlan egyszerű fekete deszka-koporsót s azt bevitték a trafik udvari bejáratához. Majd a funebresek be mentek a trafikba, ahol már elszállításra várt Révész Olga holtteste. Az életben szépnak mondott leány arca acélszürkés volt. Haja aludtvéres, mellén felgombolva fehér blúza s hófehér mellén egy aludtvércsomó. — Haja összekuszáltan csapzott s fején négy halálos ütés sebe

tátong. Jobb keze véres s olyan pózban találták meg, mely arra enged következtetni, hogy a gyilkos ocsmány tette után begyűrte a pult legalsó nyitott fiókjába. Valószínű akkor még élt s kinyitott kilökte magát a pultból a földre. Ugy nyalábolták fel a femetkezési vállalat emberei, akik szépen, óvatosan betették a fekete koporsóba. Majd a koporsót Révész Olga holttestével betették a hullaszállító kocsiha s elszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol ma fogják felboncolni Preineszberger vizsgálóbíró jelenlétében.

Mit mondanak a házbeliiek.

Amíg a rendőri bizottság a halálf trafikban a helyszíni vizsgálatot tartotta, — addig dr. Kubinyi Béla rendőrfogalmazó a Péterfia-utca 11. szám alatt lakók közül mielőzokat kihallgatta, akik a gyilkosság előtt közvetlenül érintkeztek a trafikos kisasszonnyal.

Elsőnek Langer Ferenc házfelügyelőt hallgatta ki, kinek vallomásáról már fentebb megemlékeztünk. Langer után Benyáts Ernőék eselődjét Leiter Mária eselődleány hallgatták ki, aki a gyilkosság előtt a trafikban járt pénzváltás céljából. A kis 17 év körüli eselődleány szeppege előadja, hogy ő egy óra felé bent járt a trafikban, de nem vett észre semmi különösöt.

Kihallgattak még több olyan lakót, akik ismerték Révész Olgát közelebbről. Ezek egybehangzóan azt vallották, hogy a rendkívül szimpatikus Révész Olga körülbelül 4 hónappal ezelőtt nyitotta meg a trafik üzletét. A trafikban három fiatalembert elég sűrűn megfordult. A lakók ezek közül gondolják a tettest. Azt is állítja a ház egyik lakója, hogy Révész Olgának az a rossz szokása megvolt, hogy a trafik bevételeit délben mindig sokszor a vevők előtt olvasta meg. — Az egyik lakó, aki jobb barátságban volt a trafikos kisasszonnyal, meg is jegyezte egy alkalommal:

— Ne olvassa mások előtt a pénztéd édes Olga, mert meglátja, egyszerű valak merényletet követ el. Nem lehet ma az emberekben bizoni. És ugy is történt, ahogy ez a fiatal uri asszony megjósolta.

A tanukihallgatások csak a késő esti órákban értek véget s azokat

ma reggel folytatni fogják. — Ma reggel fogja a rendőrség kihallgatni Révész Olga özvegy édes anyját.

Özvegy Podossi Antalné, ki szintén a Péterfia 11. szám alatt lakik, elmondta, hogy a gyilkosnak vélt 26—28 éves, jól öltözött, piros, puffó karcu fiatal embert, ki a gyilkosság előtt a trafikban volt, már többször látták a trafikban, amint hosszasan beszélgetett a leánnyal. Hogy ki lehet ez a fiatalembert, — nem tudja, mert a éány igen zárkózott természetű volt és nem köztölt semmit a házbeliakkal arról hogy kikkel áll összekötöttesben.

A rendőrség emberei az iránt is érdeklődtek, hogy nem dolgozott-e valamiféle gyanus ember a házban. Podossyné elmondta, hogy éppen a leány dolgoztatott az üzletben két hónappal ezelőtt; rácsot csináltatott az ablakra.

Szó volt egy szürke ruhás urimberről is, ki többször fordult meg a trafikban, de mikor ez szóba került, a leány öccse tiltakozott a gyanúsítás ellen, mondván:

— Az kérem, egy tisztességes kereskedő ember, az nem gyanúsítható.

Langer házfelügyelő, ki a gyilkosság után bent járt a trafikban arra a kérdésre, hogy miként lehet az, hogy nem hallott semmit, azt válaszolta, hogy a trafik elő részében semmi felfordulás nem volt hogy pedig a pult mögött mi volt azt nem figyelte; a vérnyomokat nem vette észre, mert a fiatalembert — ki a pult mögött állt — eltakarta testével a felfordulást.

Izgalmas szembesítések a Léderer-ügyben.

Budapest, május 13. A Léderer-féle bűnpör mai tárgyalásán izgalmas szembesítések folytak le Kundel tanút terhelő vallomása után szembesítették Léderernével Kaki azt mondotta a valamásra, hogy „puj!” — mire az elnök rendre utasította.

Az orvos szakértők arról tettek valamást, hogy Léderer valóság-gal szakértői munkát végzett Kodolka holttestének feldrabolásával. Olyan precizitással végezte a lenyuzást és csontozást, hogy okvet len épelméjűnek kell tekinteni.

A tárgyalást holnap folytatják

Kivégezték Molnár-Tóth Józsefet, a rákosszentmihályi tömeggyilkost.

Tegnap reggel 8 órakor hajtott végre a halálos ítéletet Gold Károly, az újonnan kinevezett állami bakó a három mrendbeli gyilkosságban, rablásban és sikkasztásban bűnösnek kimondott Molnár Tóth Józsefen, a Lachmann család kirtóján.

A rákosszentmihályi tömeggyilkos az utolsó éjszakát a siralom-

házban töltötte. Este felé Mallinger Ferenc-rendi barát ment be hozzá a cellába s egész éjszaka a halálraitelt mellett maradt.

Nyolc órakor az ügyész utasította zsefet, aki rezzenés nélkül hallgatta az ügyésznek a bakóhoz intézett szavait:

sára elővezették Molnár Tóth Józsefet. — Bakó, teljesítse kötelességét!

Kévéssel ezután Gold Károly levett kalappal az ügyész elé lépve jelentette:

— Alázattal jelentem, a halálos ítélet végre van hajtva.

Hirdetmény

a májusi bérévnyegedre járó kincstári házhaszonrészesedés befizetése tárgyában.

A városi adóni a l értesíti az adózó közönséget, hogy a házbirtokosok az 1925 évi májusi bérévnyegedre járó kincstári házhaszonrészesedést két egyenlő részletben és pedig első felerészt folyó évi május hó 15-éig, a második felerészt pedig folyó évi augusztus hó 15-éig kötelesek befizetni a városi adóhivatal pénztáránál. A bérők ugyancsak két egyenlő részletben tartoznak a házbirtokosnak megfizetni a kincstári házhaszonrészesedést és pedig az első részletet folyó évi május hó 5-éig, az augusztus hóban fizetendő részlet a bérletől augusztus előtt nem igényelhető. Késedelmes befizetés esetén egy a házbirtokos, mint a bérlet havi 3 száz lékos pótlékot tartozik fizetni.

A bérbe nem adott épületek házhaszonértéke után járó és késedelmesen befizetett kincstári házhaszonrészesedés után havi 1 százalékos késedelmi kamat fizetendő. A befizetés postatakarékpénztár útján is teljesíthető. Városi adóhivatal.

Poloskát

svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kiüríthatja szabadalmazott féregirtóval. Olcsó árban kapható

STERN

festéküzletben, PIAC-U. 11. Bikkával szemben.

Garantált minőségű patkány és egerirtó állandóan nagy raktár

Rikkancsok

magas fizetéssel

felvételnek lapunk kiadó hivatalában

Makulatura

papir kapható lapunk nyomdájában Varga ucca 5. sz.

KALAP
MÉGERKEZTEK
Hermán és Friedmann
PIAC 10

MISS BELLA
zenekara

még csak ma csü-törtökön játszik a Hungáriában!

Heves vita az egyházkerületi közgyűlésen a Pappszász-féle javaslat körül.

Pappszász javaslatának napirendről való levétele mellett harcolt. — Baltazár püspök a támadásokról. — Az ellenzék visszavonult vádjainak tárgyalása elől. — A Pappszász-féle javaslatot levették napirendről és újabb bizottságnak adták ki.

A tiszántúli egyházkerület tavaszi közgyűlése szokatlanul élénk érdeklődés mellett vette kezdetét tegnap délelőtt 9 órakor a kollégium dísztermében. Az érdeklődés központjában a Pappszász-féle munkálattal állott, melyben a múlt év őszi közgyűlésén dr. Pappszász József elnöke alatt kiküldött ad hoc bizottság éles kritika tárgyává teszi az egyházkerületi elnökségnek utóbbi éveiben folytatott ténykedéseit.

A gyűlést Baltazár püspök imádsága vezette be.

Gróf Degenfeld megnyitó beszéde.

Gróf Degenfeld József főgondnok megnyitó beszédében üdvözlöi dr. Baltazár püspököt, ki fáradságot nem ismerve fél esztendőn keresztül járta Amerikát, hogy az anyagi romlás szelén álló intézményeink részére segítséget keressen. (Eljenzés.) A legnagyobb tisztelettel és örömmel üdvözlöi a kerület nevében. Majd ezután beszámol a kerület gimnáziumainak beosztásairól. E szerint a kultuszminiszter csak a debreceni és hódmezővásárhelyi gimnáziumokat vállalta, a többi 7 gimnázium sem szűnik meg azonban, mert a fenntartó egyházi hatóságok magukra hagyatottan is viselik a súlyos erőfeszítést kívánó fenntartási költségeket. — Elparentálja az időközben elhunyt tagokat, kiknek emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg.

Uj tanácsbíró és tanárképviselő.

Dr. Révész Imre egyházkerületi főjegyző bejelentette, hogy a kerület a Könyves Tóth Kálmán halálával megüresedett tanácsbírói állásra 483 szavazattal egyhangulag dr. Lenc Géza egyetemi tanárt a dr. Papp Ferenc lemondása által megüresedett tanárképviselői tisztségre pedig 434 szavazattal szintén egyhangulag dr. Hettessheimer Ernőt választotta meg. Az új tanácsbíró az eskü letétele után dr. Baltazár Dezső püspök üdvözlölte. Mivel ingatabbak a lelkek és robbanékonyabbak az indulatok — mondta a püspök — annál nagyobb ezülséget van odaadó munkásokra.

Dr. Lenc Géza hálaosan köszöni meg a megüresített és üdvözlést. Nem habozik bevallani, hogy a megújodást nemzeti és egyházi vonatkozásban egyaránt, a református egyház felvirágzásához és ősi kollégiumunk tradíciójának az új generáció lelkében való felébresztéséhez köti.

Köszönet Baltazár püspöknek az amerikai utér.

A megjelentek igazolása után dr. Révész Imre főjegyző a következő határozati javaslatot terjeszti elő: — A mindenre elcséges isteni kegyelem iránti mélyszéges hálával üdvözlöi a közgyűlés második amerikai utjáról testi és lelki erőinek teljességében szerencsésen visszaérkezett szertett püspököt örök emlékezetül írja fel jegyzőkönyvébe ennek az 5 hónapig tartott utnak elszámolatlant próbáltatásait és töredelmait, a melyek minden idők legnagyobb apostolainak és misszionáriusainak sorsára és hősiességére emlékeztetnek s felírja ennek az utnak erkölcsileg s anyagilag egyaránt nagyszabású vívmányait és eredményeit is, amelynek ősi kollégiumunk s egyéb szentcélú intézményeink nevére messze-tarjedő fényt, jövőjére új reménysugárt derítettek; a hazatért vezérnek Istent dicsőítő mélys ges hálával mond köszönetet s drága életére és további működésére esdve kéri az Ur kifogyhatatlan áldásait.

A közgyűlés tagjai a határozati

javaslatot nagy lelkesedéssel fogadták el.

Felirat két sérelem ügyében.

Foglalkozott a közgyűlés az egyházkerületnek a tanítói nyugdíjintézet feliratok tárgyában küldött felirataival. A kormány ugyanis a járulékokat teljesen az iskola fenntartó hatóságokra hárította, ami a szegényebb egyházakra szinte végveszedelemmel s az iskola bezárásával fenyeget. A közgyűlés elhatározta, hogy a konvent utján a kormányhoz fordul a járulékok mérséklése ügyében és kifejti, hogy a rendelet merev végrehajtása a teljes anyagi összeroppanással járna s az egyházak már is iskoláik feladásával foglalkoznak.

Az egyházkerület másik feliratukban az autonómikus jogokat sértő tanügyi hatósági beavatkozások ellen kérnek orvoslást. A tanfelügyelő és a közigazgatási hatóságok ugyanis közvetlen rendeleteket bocsátanak ki az iskola fenntartó hatóságokhoz s ezzel évszázadok óta fennálló jogokat sértenek. A közgyűlés súlyos aggodalommal értesül ezekről a sérelmekről és megbizta az espereseket, hogy a konkrét sérelmeket gyűjtse össze és a legközelebbi kerületi gyűlésen terjesszék be.

A tiszántúli püspökség még nem kapott földet.

Hosszabb vita keletkezett a püspöki földjavadalom ügyénél. A földreform törvény módot ad arra, hogy a protestáns püspökségeknek földjavadalmakat adjanak. A tiszántúli egyházkerület bejelentett igénye eddig nem nyert elintéztést, holott már egy református és egy ágostai evangélikus püspökség megkapta a földjavadalmakat. A közgyűlés megbizta a kerület ügyészt, hogy ismételtén jelentse be a tiszántúli püspökség igényét.

Elfogadta a közgyűlés és a konventhez pártolólaj terjeszti fel a felső szabolcsi egyházkerület indítványát országos ref. vallásügyi bizottság és a pap létesítésére.

Hasonló határozatot hoztak az

Soronkívül tárgyalják a Pappszász-féle javaslatokat

Az elnöklő gróf Degenfeld József dr. bejelenté, hogy Szomjas Gusztáv a Pappszász-féle javaslatoknak soronkívüli tárgyalását indítványozza. A bejelentés nyomán egyszerre élénk érdeklődés hullámzik végig a termen. — Ezek a javaslatok ugyanis azok, amelybe az egyházkerületi elnökség ellen felhozott vádak és támadásokat illesztették be.

Szomjas Gusztáv feláll indítványára megokolására: Sokan vannak, akik holnap nem lehetnének jelen a tárgyaláson, pedig fontosnak tartják azért is, mert ezt a kérdést már újság polémia előzte meg. Szerinte a Pappszász-féle bizottságot öntetlenség és egyháza iránti szeretet vezette javaslata megterelésénél, mely nem akart támadás lenni. Meg van győződve arról, hogy a kérdés tárgyalása nem fog olyan irányt venni, a mely ne lenne méltó az egyházkerület méltóságához. Tárgyvilágosságot kér a vita folyamán, ennek pedig előfeltétele szerinte az, hogy tekintsenek el attól, ami a nyilvános tárgyalást megelőzte. (Szomjas itt a szélsőséges helyi és fővárosi sajtóban napvilágot látott cikkekre célozott.) Ha voltak tévedések ezeket igyekezzünk, ha lehet jóvá tenni, a jövő nem tehetőket pedig megmagyarázni, hogyan állottak elő. Nem

egyetemes sajtó alap létesítésére, a melyet a közép szabolcsi egyházkerület indítványozott.

A hősök emléke.

A debreceni egyházkerület felterjesztésére a hősök emlékeinek megünnepelését illetően dr. Révész Imre főjegyző határozati javaslatot terjeszt elő, mely szerint mondja ki a közgyűlés, hogy soha meg nem szűnő hatással viselkedjen a lábában elcsúszott hősök iránt, azonban hiteltől szempontból nem tartja elfogadhatónak, hogy halottak napján részt vegyenek a gyászistentiszteleteken, sőt felhívja a lelkeseket, hogy a világi hatóságok ilyen irányu megkeresése esetén is tartsák távol magukat attól.

Soltész Elemér táborigazgató előadja, hogy országos törvény jelenti ki május utolsó vasárnapját a hősök országos emléknapjának, tehát nincs is szükség arra, hogy a halottak napján tartandó istentiszteleteken a református egyházak megjelenjenek. A közgyűlés elhatározta, hogy május utolsó vasárnapját, mint a hősök emléknapját ünnepeljék meg.

Elszakított véreink zaklatása ellen.

A szatmári egyházkerület azt kéri, hogy a konvent utján kérjék meg a kormányt, járjon el Svájcban, Hollandiában, továbbá a népszövetségekkel, hogy az elszakított területen élő véreink egyházi és iskolai zaklatása ellen emeljék fel tiltakozó szavukat.

Péchy László egyházkerületi gondnok, szatmármezei főispán indítványozza, hogy ezeken kívül még Angliában is hasonlóképpen járjanak el. — A közgyűlés így határoz.

Dr. Révész Imre főjegyző bejelenté, hogy Perényi Zsimond báró a M. N. Sz. elnöke Baltazár püspökhöz kérelmet intézett, melyben azt kéri, hogy a református egyházak évenként egyszer az integritásért, egyszer pedig a prolektáridiktatura idején hősi halált haltak emlékére is tenni tiszteletet tartanak. A közgyűlés az ügyet a konventhez küldi fel megfontolás végett.

szeretné, ha elmergesedett vita fejlődne az ügyből.

Szentpéteri Kun Béla lemond az előadói tisztről.

Dr. Sz. Kun Béla kér szót, aki tudvalevőleg a Pappszász-féle javaslatok benyújtásával együtt az előadói tisztségről való lemondását is beadta, éppen ezért efelől kér döntést, mert addig az előadói tiszttel erkölcsi lehetetlenség részére vállalni.

A bejelentése után dr. Kun Béla azonnal eltávozik a tereméből s az előadói székét dr. Veress István foglalja el, aki a Pappszász javaslat ellenében felolvassa az egyházkerületi pénzügyi bizottság idevonatkozó előterjesztését, melyben a bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy Kun Péternak előadói tisztről való lemondását, melyet 17 éven át önzetlenül, minden díjazás nélkül pártatlan buzgalommal töltött be, ne fogadják el s biztosítva további rendületlen bizalmáról.

Pappszász József beszéde.

Most szót fel elsősorban a felföld sajtóban már megelőzőleg is terjesztett javaslatokat kidolgozó bizottság elnöke, dr. Pappszász József kir. kamarás, egyházkerületi gondnok s ezzel kezdi, hogy az ő vállalkozásuk

nagyon egyszerű, nagyon világos és természetes volt. Ehez keveset kell beszélni. Általános vágy volt — mondja — hogy a közgyűlés bizottságot küldjön ki bizonyos dolgok kivizsgálására, amit egyesek szóval tettek. Nem tartja helyesnek, hogy a tárgyszorozatot tisztán az ő nevéhez fűzi ezt a javaslatot, mert ez egy bizottság műve volt, amely bizottság tagjai mindannyian odaadták a hozzájárulásukat és szolidaritásukat. Ami az aláírást illeti (ez t. i. a beadott javaslatok alól hiányzik) és sem irtam alá a javaslatot, csak a kísérő levélben adtam kifejezést egyöntetűségüknek. Ő zintén mondja, hogy egyéni szenvedély, rosszindulat, támadásra való készség nem vezette őket, zavart sem akartak kelteni, nem volt szándékuk az sem, hogy a külvilágra kikerüljön az ő dolguk, amelyekről még abban sem voltak biztosak, hogy vajon nem az ő tévedései. — Fontosnak tartja a Kollégium gazdasági ügyeit, gazdasági vezetését, magát a kollégiumi életet, továbbá a nyoma kérdését, valamint a pénzügyi alapítványok és alapok készpénz kezelését. Nagyon fontosnak tartja az ezekkel összefüggő felelősségek erélyes megállapítását. Nem járulnak hozzá Kun Béla lemondásához.

Thury László javasolja, hogy a kisebb személyi kérdéseket ejtsék el.

Pappszász Józsefnek általánosságokban mozgó beszéde után Thury László kerületi képviselő szólalt fel, aki a kérdéseknek megoldására vonatkozólag tett önálló indítványt. — Sajnálja, hogy a bizottság minden buzgósa dacára sem tudott céljának megfelelni arra t. i. hogy a kollégiumi és kerületi vagyon kezelését célszerűbbé tételére, illetőleg a pénzügyi helyzet szanálására konkrét javaslatokat terjessen be. A bizottság utólagos kritikára, szörvényszerű kisebb szabálytalanságoknak, helyesebben szabadosságoknak megállapításában merítette ki munkáját. Azt javasolja, hogy a kisebb személyi kérdéseket egyáltalában ejtsék el, térjenek felelte minden további nélkül napirendre és felsorolja azokat a fontosabb kérdéseket, melyeknek tárgyalását ő célszerűnek tartja.

Szentpéteri Kun Béla lemondását nem fogadják el.

Thury László a kisebb jelentőségű ügyek által azokat ejtette el, amelyekben a támadott egyházkerületi vezetők személye szemmel láthatólag exponálva van. Thury beszéde közben Karay Sándor az emelvény elé sietett és kifogást emelt az ellen, hogy külön határozati javaslatokat tárgyaljanak itt akkor, amikor tulajdonképpen Kun Béla lemondásáról kell döntenet. — Gróf Degenfeld erre szavazásra teszi fel a Kun Béla lemondását s a közgyűlés egyhangulag elutasítja azt. Mindjárt ezután Kun Béla megjelenik a teremben, akit harsány éljenzéssel és tapsal fogadnak.

A bonyolulttá váló tárgyalás tisztázására Baltazár püspök megjegyzi, hogy tulajdonképpen a tárgyalásból a javaslatok feletti általános tárgyalás lett s most már csak ezután fog következni az egyes kifogásolt pontok részletes tárgyalása.

Vass Mihály esperes rövid felszólalásában azt mondja, hogy nem akarták megbántani sem Kun Béla, sem a püspököt, sem Karay igazgatót, aki tudvalevőleg a vádak miatt fejelemi eljárásért kéri önmaga ellen,

Baltazár püspök beszéde: „Becsületesem tőlem el nem vehetik.“

Altalános figyelem közepett Baltazár püspök szólal fel s elsősorban Pappszász megjegyzésére reflektálva elmondja, hogy miért kapta ez a javaslat a Pappszász-féle munkát címet.

A püspöki hivatalba eljuttatták azt a két elaborátumot, amelynek egyike foglalkozik a főiskola ügyével, a másik az egyházkerület ügyeivel. Az egyiknek alá van kopogtatva a bizottság tagjainak nevei, a másik Pappszász aláírásával ellátott kísérő irattal jött. En akkor, hogy legyen csakugyan ereje az elaborátumnak és megtudjam, hogy azok a tekintélyes kiváló emberek, akik alá vannak kopogtatva, csakugyan odaadták-e annak a fogalmazványnak nevéket, amely fogalmazvány széles körben alkalmat adott arra, hogy a legcsufabb meggyanúsításoknak tegyen ki kiváló egyéniségeket, én felkértem kétszer ajánlott levélben ömeltőségét, hogy nyújtson be olyan elaborátumokat, amelyek az illetők nevei mint aláírások szerepelnek. Ömeltősége anélkül, hogy válasza méltatva volna az én felszólításomat elhallgatta az egész dolgot, pedig tudnia kellett, hogy a püspöknek joga van minden egyházi tiszviselőt jelentéstételre felhívni. En tehát nem léptem túl hatáskörömet.

Ennélfogva, mivel senki sem reflektált rá — vagy feledékenységből, vagy az elnökség iránti tisztelet hiányának valamelyes fokából — kénytelen voltam úgy intézkedni, hogy a javaslatot Pappszász-féle indítványnak tekintésék.

Kulin ömeltősége — ki tagja volt a Pappszász bizottságnak — kijelentette, hogy ő ebben a szövegében csakugyan nem látta és nem hallotta ezt a munkát. (Nagy mozgás. Pappszász idegesen nézeget körül a terembe s majd a mellette ülő Kulinhoz kezd halkán, a nagy zajban nem érthető szavakat intézni.)

Kulin kijelentette azt is, hogy az volt a megállapodás, hogyha a végső szöveghez meglesz, akkor felolvastatják és akkor fogják aláírni az elaborátumot.

Ha így tették volna, nem került olyan formában s olyan organumokban, amelyeket esküdt ellenségeink pénzéből tartanak fenn és nem került volna a széles érdeklődésnek a forrágatába ez az elaborátum.

Az elintézés ama módjába készséggel bele tudnék nyugodni, amelyet Thury képviselő ur ajánl, mert én nem szoktam félni sohasem a kritikától. — Helyt állottam mindig és szenvedtem mindig és tudom, hogy össze fog omlani az én életem tiszta munkásságán (zajos taps) minden támadás. En nem keresem sem a világi bíróságnál, sem az egyházi bíróságnál, sem pedig az egyházkerületnél a becsületesem, mert az én becsületesem az enyém, azt én tőlem el nem vehetik és vissza sem adhatják, ha az hiányzik.

De hogy válogatni méltóztassanak az ügyek között, amelyek közül a nem kevésbé érdekesebbeket kivégyék — amelyekről odakint azt fúják, hogy azok a legjelentéktelenebb ügyek, amelyeket kiemelték, éppen a legjelentőségtebbek kérdések és azokat elfemelték — azt nem engedem. Vagy az egész tárgyalják le, vagy vegyék le az egész komplexumot a napirendről.

Pappszász magyarázza eljárását.

Baltazár leleplezései szenzáció erejével hatottak és egyszerre izzó lett a hangulat. — Ezután ismét Pappszász emelkedett fel szólásra. Személyes kérdésben szólal fel. — A legnagyobb örömmel ragdom meg az alkalmat a főiszteletű püspök ur szavai kapcsán, hogy ha valami hibát követtem el, itt az egyházkerület színe előtt bocsánatot kér-

jek. En akkor, amikor az általa említett levelekre nem válaszoltam, — igen nehéz fizikai akadályoktól voltam körülveve. Nagyon sajnálom, hogy Kulin és közötttem valami félreértés volna.

Ő is azt javasolja, amit Thury, hogy egyes kérdéseket ejtsenek el teljesen, másokat vegyenek újból vizsgálat alá. A sürgős ügyeket előre vehetik.

Kulin Imre elmondja, hogy készült a javaslat.

Pappszász ismételt felszólalásából kitűnt, amit sejtteni lehetett a vita megindulásakor, hogy az ellenzék maga is sokalja, amit tett s most már szívesen visszavonulna. Az ezután tartó hosszú vita tulajdonképpen az ellenzék részéről arra irányult, hogy a visszavonulásnak legáltalább utat tudjon biztosítani s kezdett a dolog kényessé válni Pappszászék részére azért is, mert a hangulatból azt lehetett következtetni, hogy a vádemelőkön könnyen valóltak lesznek s hamis vád emeléséért fognak felelősségre vonatni. Az ellenzék részéről indított akció tehát már ekkor. A legnagyobb érdeklődéssel várták Kulin megszólalását, akinek kijelentése ilyen szenzációs kulissza titkokat felejtett fel. Nem is késett, mindjárt Pappszász után szólásra jelentkez-

zik: Rámutatott a mult közgyűlésen történt bizottsági kiküldetésükre és kijelenti, hogyha jelen lett volna, nem vállalta volna a megbízatást. — Kötelessége volt a parancsnak olegyet fenni. A munkálatokat felosztották maguk között és érdemére legyen mondva Pappszász ömeltőségének, hogy a munka legnagyobb részét ő vette magának. Munkálatai után mindig referált tapasztalatairól. Legutolsó fesszejövételünk alkalmával a munkát már elvégeztük volt, azonban az egészet nem foglaltuk írásba, azonban arra kértük ő méltóságát, hogy miután a megbeszélés megtörtént, ő írja alá, s mindenesetre ennek az ügynek zárt tárgyalását kértük. (A bizottságnak ezzel a szándékával különösen ellentétben állásfoglalása napokkal a közgyűlés előtt a helyi és fővárosi sajtóban nyilvánosságra került. Irítottam attól, hogy az ügy nyilvánosságra kerüljön. Nem tartanám helyesnek, ha a kerületi közgyűlés bizottságot küldene ki újból. Így nagyon sok olyan kérdés, amit mi helyesnek állapítottunk meg, könnyen helytelennek találhatna ezen új bizottság részéről. Ez felelne meg az egyházkerületi béke fenntartására irányuló törekvésemnek.

Kulin arról is beszélt, hogy a bizottságot még akkor sem lehetne felelősségre vonni, ha kiderülne, hogy a vádak alaptalanok, mint a hogy a rendes bírósági eljárás során ha egy felelősséget úgy a magasabb bíróságon enyhébben ítélte meg, az alsóbb bíróság az ítéletért sohasem vonható felelősségre.

Mit mond az egyházi törvény.

Kulin felvilágosításai után Baltazár püspök reflektál az elhangzottakra és azt mondja, hogy zárt tárgyalásról az esetben lehetett volna szó, ha a bizottság tényleg maga is hízalmasan kezelte volna az ügyet, de ezzel szemben tény az, hogy jóelőre az egész kerület területén szám-

talán példányban terjesztve lett a Pappszász-féle támadó javaslat.

Ezek után Kulin felé fordul s a következő kijelentést teszi:

Méltóztassék megengedni, hogy átvezessem kissé a bíró urakat a világi bíróság területéről az egyházi bíróság területére. Egyházi tiszviselőinknek az egyházi hatóság hamis vádaskodása mindenkor fegyelmi vétséget képez, amint ez az egyházi törvények paragrafusaiában meg van írva. (Baltazár püspök ezeket a szavakat aközben mondotta, hogy az egyházi törvénykönyv ide vonatkozó paragrafusát kikereste és felmutatta.)

Péchy főispán egyházmegyei gondnok kijelenti, hogy a tárgyalás ilyen módja veszélyezteti a békes lefolyást. Azt javasolja, hogy az egész kérdés komplexumot adják ki egy újabb bizottságnak, mielőtt most dönténeket róla, hogy az vizsgálja át alaposabban.

Thury Baltazár püspök szavaira reflektál, aki azt mondta, hogy nem engedi kiválogatni a maga részéről az ügyeket, nehogy azzal vádolják meg, hogy elhelyeztették az ő rá vonatkozókat. Thury nem akarta az ügyeket személyi és tárgyi vonatkozásuk szerint külön választani.

Tóth Lajos egyetemi tanár világi főjegyző emelkedik ezután szólásra: — Szerintem az elnökség javaslata nem egyszerű és rideg napirendrevaló térést indítványoz, hanem pontról pontra részletesen bő számadatokkal cáfolja meg a Pappszász-féle javaslatok állításait. A magam részéről leghelyesebbnek tartanám, ha az egész ügyet itt pontról pontra letárgyalnánk.

Szegedi Kálmán világi képviselő a tárgyalás elhalasztása és egy bizottságnak való kiosztása mellett van. Szerintem, ha el kezdjük most tárgyalni részletesen, május 31-ig is itt maradunk.

Kun Béla felszólalása és egy incidens.

A vita folyamán Kun Béla szólal most fel s azt mondja, hogy nem akart részt venni a bizottságban, de miután félreértéseket tapasztalt egyes felszólalásoknál, kötelességnek tartja, hogy felvilágosításokat nyújtson.

Kijelenti, hogy a bizottság egyes tagjai a vizsgálatok során fimerült esetek kapcsán felvilágosításokat kértek tőle s ő ezt mindig megta. Így sok félreértést sikerült eleve kiküszöbölni, de ezt nem mindig tapasztalták, mert voltak bizottsági tagok, akik megelégedtek az egyoldalúan szerzett információkkal. Végtelen hiba volt az, hogy a bizottság információkat fogadott el az egyházi hatóság alkalmazottjától.

Akkor, amikor emberek becsületesébe gázoltunk bele, erkölcsi kötelesség is hárul a becsületrontókra.

Kun Bélának erre a kijelentésére nagy mozgás támad és Szegedi Kálmán hangosan többször egymásután kiáltja:

— Elh, eláll!

Szemjás Gusztáv megbotránkozva, Szegedi felé kiáltja: Micsoda szokatlan hang volt ez ilyen.

Kun Béla: Nem állok el. En senkit sem akarok elhallgattatni, én senki k sem kiáltom azt, hogy eláll. En mindenkit meg akarok hallgatni. Ő meg yugs ik bármilyen bíróság vagy hatóság elé utalják a kérdést, mert abszolút biztos benne, a Pappszász-féle javaslatra készített cáfoló irat minden állítása tény.

Meg van győződve arról, hogy az egyházkerületnek nemcsak az adminisztráció fenntartása és vezetése a kötelessége, hanem az is, hogy olyan embereknek, akik mint Baltazár püspök, a Kollégium érdekében semmi fáradságot nem ismerve dolgoztak, akkor ha tiszviselői alaptalanul és méltánytalanul bántják, erkölcsi kötelessége kijelenteni, hogy becsüli őt, meghajol előtte és elítéli az alaptalan támadást.

A hevesen hullámzó vita folyamán egyre nyilvánvalóbbá lett, hogy most már csak körül forog a kérdés, miképen tudják magukat Pappszászék kimenteni az általuk készített keletmenlen komplikációból. Ők már arra törekedtek minden erejükkel, hogy a gyűlés tárgysorozatáról levétehesék a támadó javaslatot és egy újabb bizottságnak adhassák át, hogy a felelősséget és számításukat szívesen is bizonyára alaposan kiköri gátva kerüljön vissza a közgyűlés elé.

Révész Imre: Azonnal fogadjunk a legrészletesebb tárgyalásba.

Most Révész Imre egyházi főjegyző emelkedett fel az emelvényen:

Félt, hogy elfeledkezünk két igen egyszerű ténnyről arról, hogy férfiak vagyunk és kálvinista keresztények vagyunk. Az a tény, hogy férfiak vagyunk, involválja, hogy szavainkért mindannyian tartozunk helyállani a legszélesebb körű nyilvánosság előtt, az hogy kálvinista keresztények vagyunk involválja azt, hogy mindenkinek felett az Isten dicsőségét tartjuk állandónak, melyet szolgálni a békességet jelenti, melly az ő akarata, de nem a mindenképpen való békesség, hanem az igazság árán való békesség, amely szintén az ő akarata. (Nagy zaj a helyeslés.)

Egy lavinát indítunk meg a békesség címén az újabb és újabb bizottságok elé való küldéssel és további félesztendőig a vádlottak padján hagyunk olyan férfiakat, akik ezt nem érdemlik meg. (Zajos helyeslés, nagy mozgás.) En is az javaslom, hogy aonnal fogadjunk hozzá a legrészletesebb tárgyaláshoz.

Újabb bizottságot indítványoznak.

Barta esperes rövid felszólalásával újabb bizottság kiküldését kéri.

Soltész tábori püspök az idő előrehaladottságára való tekintettel kéri a közgyűlés megszakítását.

Pappszász újabb felszólalása

Ezután ismét Pappszász szólal fel s bizonytalan akadozó hangon néhány szó sző még:

— Távol áll tőlem, hogy rekrimálnájak. En a szenvedély terében pri nem tudok. Akkor amikor ismétlen legnagyobb sajnálatommal fejezem ki, hogy alkalmilag esetleg nem fordultunk olyan urakhoz, akik megadhatták volna a szükséges felvilágosításokat kijelentem, hogy olyan rettentő munka volt, hogy azt hittük, hogyha a rengeteg aktát elolvassuk, tisztába leszünk mindennel.

— Bántja a lelkiismeretemet, magam is szeretnék tisztá kéget nyerni, magam is szeretném tudni, hogy mennyire tévedtem. Kéri a közgyűlést, hogy adja vissza egy másik bizottságnak az egész ügyet.

Ezután még Borsos Károly és Görömbey Péter szólalnak fel — mindkettő az újabb bizottság mellett.

A szavazás.

Ezzel ki is merült a vita s minden oldalról szavazás elrendelését kéri. Dégenfeld gróf folytonos zárlongásban, alig kivehető hangon tesz fel a kérdést.

tárgyalás elhalasztása és újabb bizottság kiküldése mellett vannak. A szavazat összeszámolása után kiderült, hogy 33-an álltak fel e mellett a javaslat mellett. A szavazás folyamán meglehetősen fejtelenség mutatkozott, voltak, akik háromszor is leültek és felálltak, nem tudván, hogy mi mellett szavaznak. — Az azonnali tárgyalásra 31 szavazat esett.

Ezek szerint tehát az egyházkerületi közgyűlés két szavazat többséggel lehetőséget adott Pappszászéknek, hogy többször kifejezett bocsánatkérésüket és sajnálkozásukat a bizottság előtt is kifejezhessék.

Ezután gróf Dégenfeld József bejelentette, hogy a délután folyamán bírósági ügyeket tárgyalnak, míg a közigazgatási ügyek tárgyalását ma délelőtt 9 órakor folytatják.

Hírek

„GUSZTI.”

Nehéz jóízű embernek ezt a csunya szót leírni, de: undorító a Lederer pár védekezése a szenzációs jelenetekben gazdag honvéd ftörvényszéki tárgyaláson.

Csemegi Károly, a magyar büntető törvények kodifikátora ugyan azon a nézetben volt, hogy a vádlott legszentebb joga, hogy: hazudjék, de a Lederer Gusztáv és Schwartz Mici hazudozása, köntörfalazása éppen olyan undorító, mint maga az általuk elkövetett büncselekmény.

Egymást igyekeznek bemártani a szörnyűségés bűn felelősségé a másik nyakába akasztani, mint sátoros tolvaj cigányok valami régi népsziműben a lopott tarisznyát. És a valószínűségnek a legkisebb látszata, minden ötlet, találatkónyság nélkül, belegázolva az ellentmondások hinárjába. Undorítóan férfiatlanul a férfi s a nőiségnek még az ilyen esetekben is gyakran megnyilatkozó gyöngédsége nélkül az asszony.

Nincs egyetlen momentuma, jelenete a tárgyalásnak, amely legalább a szánalom érzését keltené fel azokban, akiknek emberszerete még ilyen esetekben is keresi, — nem a mentő körülményeket, mert ennek a gyalázatos bünténynek nem lehetnek mentései, de az emberiege megérthető indító okokat.

Nem! Itt ebben a büntényben és annak tárgyalásán a két bűnösnek minden mozdulata, szava értelmelem a vérengző vadállat megmozdulása az emberben.

Csak az asszonynak, a kávéházi pincérlányból lett főhadnagynak volt egyetlen sikoltása, ami mégis drámai erővel hatott, egyetlen becéző szava, amely legalább az érzékenyebb lelkekben szánalmat tudott kelteni.

Nem volt az egész mondat, még az induloak hevében keréketört félmondatt sem, csak egy sikoltásba fuladt becéző szó:

— Guszti.

Ledererné Mici annyiszor olesó szépítőszerrel kifestett, bűnös csókok tüzetől lehervadt, vértelen ajkáról hangzott el ez a szó, mikor a férje mellé ültették a vádlottak padján s mikor a férfi, aki vallo-másában megagadta s akít az asszony sem mentett előadása folyamán, — elfordította egykori szerelmének tekintete ő az arcát.

Ez volt az egyetlen igaz hang az egész tényállás folyamán. — Ez is meghempergett talán a nőstény ember állatias indulatában, de igaz volt és éppen ezért szánalmat kelte-tett. És ott a sötétben ködlő árny-kepek, talán két akasztófa alatt, — mintha mégis kinyílt volna az emberek hangulataiban a szánalom virága! Még akkor is, ha nem érdemelte meg azt a két bűnös lélek

Sz. Z.

Lelkész aki ügyvédi irodát nyitott.

Összeférhetetlen a lelkeszi jelleggel az ügyvédi gyakorlat.

A Debrecenben tegnap kezdődött egyházkerületi közgyűlésen nagyobb vitát provokált dr. Szakács Albert lelkész kérelme, aki ügyvédi irodát nyitott és azt kérte, hogy ügyvédi gyakorlatának ideje alatt is megtarthassa lelkeszi jellegét.

Az esperesi értekezlet összeférhetetlennek tartja azt, hogy a lelkész

jelleg mellett valaki ügyvédi gyakorlatot is folytasson.

Több hozzászólás után úgy határozott a közgyűlés, hogy dr. Szakács Albert kérelmét annyiban nem teljesíti, hogy lelkészgyakorlat folytatásától eltiltja addig, amíg más pályán működik.

Dávidházy Kálmán ünneplése.

Ma leplezik le arcképét az Ipartestületben.

Az ipartestület előjárósága mai ülésében ünnepélyes keretek között leplezi le Dávidházy Kálmánnak a debreceni ipartestület örökös díszelőnökének arcképét. E y hosszú élet önfeláldozó munkás-ágának ünnepe kíván lenni ez az arckép leplezés, mert Dávidházy Kálmán alkotó erejének legjavát áldozta fel az ipartestületnek és az ipartestület által egyesített debreceni össziparosság-nak. Résztvev az ipartestület megalkotásában s annak fennállása óta pénztárnok, előjárósági tagja, alelnöke, 1907 óta pedig 1918-ig a a forradalom kitöréséig elnöke volt. Annak, hogy az ipartestület megerősödhetett s az a izm s érdekeképviselői szerve fejlődhetett, amely ma Debrecenre több mint 3500 kézművesiparost egyesít s ennka számos ipari szakmára tagozódó hatalm s kézműves tábornak ezerefele ágazó érdekeit eredményesen szol-

gáhatja nagyon nagy érdeme van Dávidházy Kálmánnak. Az iparosoknak városunk eme egyik legértékesebb termelő osztályának odaadó, önzetlen önfeláldozó munkása volt Dávidházy Kálmán. Lelkesedéssel, áldozatkészséggel fáradt, küzdött anakadatlanul Dávidházy az ipartestületért és az általános ipari érdekekért. S ennek az áldozatnak az értéke különösen nagyot nő előttünk, ha figyelembe vesszük, hogy Dávidházy Kálmán saját ipartemének helyezte elebe az ipartestületet. Dávidházy kényeretadó munkájától vonta el azt az időt, melyet önzetlenül az ipartestületnek szentelt. S ez tőle igazán nagy áldozat volt, mert hiszen ő nemcsak Debrecennek, hanem Nagymagyarországnak is a hírnevesebb könyvkötőmestere és bődíszműve is volt, aki a magyar műipari örökbecstű alkotásokkal gazdagította.

Nagy botrány az Opera színpadán.

Olceska asszony leköpött egy művésznőt. — Incidens Jeritza Máriaival.

Budapest, május 13. Az Operaház tegnapi előadásán a színpadon botrány történt. Az Operaházban a Walkürt adták és az egyik szereplő Olceska asszony észre vette, hogy a kulissák mögött hangosan beszélnek. A hangos beszéd zavarta őt játékában. A kulissához közeledve látta, hogy Jeritza Mária beszélget ott két művésznővel. Odasugta nekik, hogy kérem ne zavarjanak. A beszélgetés azonban tovább tartott s ezért még egyszer oda sőt kérve őket, hogy ne zavarják előadásban. Végre is mindjobban idegesé vált az énekesnő és felháborodásának úgy adott kifejezést, hogy a kulisszák mögött köpött. A köpés lendületesen az egyik művésznőt találta, aki erős izgalomban nehezen várta, hogy Olceska kijön-

jön a színpadról.

A művésznő, akit az inzultus ért, neki akart rohanni, de akkor a művésznő kijelentette, hogy a sértés noha az illetőt találta nem neki volt szánva, hanem Jeritzának. E re persze Jeritza esett rendkívüli izgalomba és kielentette, hogy lemondja a szerepét. Az igazgatónak csak hosszas rábeszélésre sikerült az előadást nagyobb botránytól megmenteni.

A botránynak következménye az, hogy az Operaház igazgatósága Olceska asszonyt, aki tegnap Londonba utazott vendégszerepelt, elbocsátotta tagjai sorából. Olceska asszony ügyvédje utján tudatta az igazgatóval, hogy a felmondás jogosságát nem ismeri el és bírót utra tereli az ügyét.

— Gárdos József kényszer-egyezségi eljárást kért maga ellen. Gárdos József Kálvin-tér 19. sz. alatti könyvkereskedő és nyomdatulajdonos tegnap kényszer-egyezségi eljárást kért maga ellen a debreceni kir. törvényszék-n. A cég tartozása 275 millió, míg a vagyonmég legcsupán 114 milliót mutat fel. Gárdos hajlandó megfizetni a követelések 40 százalékát az év október 1-től kezdve havi 10 millió részletekben. Gárdos ügyvédje dr. Fekke Tibor tegnap nyújtotta be a kényszer-egyezség iránti kérvényt a kir. törvényszékhez mely dr. Bajnay György ügyvédet jelölte ki végvonfelügyelőül.

— Az OMKE választmányi ülése. Az OMKE május 14 én csütörtök délután félhét órakor a Kereskedelmi Csarnok dísztermében választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagjai ezután is meghívjuk. Tárgyszorozat a következő: 1. Kiküldöttek megválasztása a Kereskedelmi és Iparkamara felhívására, akik az általános kereseti, jövedelmi és vagyonadók kivetésénél az adókövetők részére véleményt nyújtanának az egyes kartársak 1924. évben elélt üzleti jövedelméről és forgalmáról. 2. Kiválasztás rendezése Debrecenben. Elnökség.

A felrobbantott katedrális előtt végzik ki a szófiai merénylőket.

Szófia, május 13. A bombamerénylőt halálra ítélt tetteit szombaton reggel 8 órakor végzik ki a katedrális előtt.

Országos székely ünnepek Debrecenben.

A SZEFAQSZ nagyülése.

Az egész országban óriási érdeklődés előzi meg az országos székely ünnepeket, amelyek a székely főiskolai hallgatóság 8 egyesületének rendezésében, a menekült társadalom előkelőségeinek részvételével a miniszterelnök fővédnöksége alatt május 16-án és 17-én fognak lejátszani Debrecenben. Az ünnepek sorrendjét a vidéki és fővárosi vendégek fogadtatása nyitja meg szombaton délután az állomáson, majd este fél 9 órai kezdettel nagyszabású hangverseny lesz a Zenede dísztermében a legelőkelőbb erdélyi művészek részvételével.

Vasárnap fényes diszközgyűlés lesz a vármegyeházán, ahova 11 órakor vonulnak fel zászlók alatt testületileg, katonazenével az ifjúsági egyesületek. A gazdag program keretében avatja fel a debreceni SZEFAQSZ disztagjai s áldják meg a kérésztény egyházak képviselői az új zászlót.

Délután sportünnepély és batyus májális fejezik be Pálhagói az ünnepek so rendjét.

Halálozások

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálesetek jelentettek be Puskás Zoltán gk. 20 napos, Csillag-utca 97, dr. Kopár Márton gk. 39 éves, Szamosújvár, Angyal Pál ref. 15 éves, Mátészalka.

Születések

A debreceni állami anyakönyv hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be Balogh Imre zenész fia halva született, — Nagy Zsuzsánna betáronó, leánya halva született, — Nagy István ácssegéd, leány Ilona, — Nagy Mihály festősegéd, leány Ilona, — Berecz József napszámos, leány Erzsébet Róza, — Vály László tényleges főhadnagy, leánya halva született.

— A szombat-vasárnapi lovszenyek iránt széleskörűen nagy az érdeklődés. A vidék előkelő közönsége is nagy számban lesz képviselve, több oldalról táviratilag jelezték jövetelüket. Alagról tegnap este érkezett meg 24 fő a legjobb condícióban. Itt lesznek az ország legjobb urlovasai: Selmezy, Csernovitz, Liptay, Jármy. A versenypályát ideális szépen rendbe hozták s holnap a már itt levő lovak meg is kezdik a munkát.

Mért él maga otthon?

Méreg drága kosztol Számítsa ki, mibe kerül. Mit összek tyvaszt ételül, Adja ehhez most a tüzelőt, Előcsékkelt időt és erőt, Csania hozzá még a cseléthezt — S Albertnél étkezhet felbért?

— Tüköryártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, Sipkovits, Sív u. 14—15. Telefon 653.

— Ügyvédi hír. Dr. Hajnal Ernő ügyvéd irodáját Péterfia-u. 8. szám alá helyezte át.

— A Margit-fürdő nyári szabad uszodája f. hó 16-án, szombaton megnyílik.

Üzlet felosztás miatt

a raklári levő és férfi szövet zeug, fehérnemű, vászon, schiffon, batizst, alsó- és paplanlepedő vászon, paplan, lyberli, sephir, franc, kanavasz, koton, volál, barchet, flanel, női, férfi- és gyermek harisnya, zsebkendő, kötött és rövidaru-t

mélyen leszállított árban árusít

RÓTH IMRE divatáruháza

CSAPO-UTCA 37 SZÁM

BURGONDIA SAROK

A MAN Sz Iparos szakosztálya folyó hó 21-ikén délután 5 órai kezdettel a Bika dísztermében gyermek délutánt rendez. E délutánon nagy öröme lesz a gyermekeknek. Lesz baba balett, savalet, gyermek zene, ének s két gyönyörű mese. A körülbelül 50 gyermek szereplő nagy buzgósággal tanul és boldogan várják a szereplést, a tündérek birodalmában. A gyermekek között e mese délután iránt óriási az érdeklődés.

Személyvonat a lövversenyekre. Értessük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 16-án szombaton és 17-én vasárnap a lövversenyre való tekintettel a Bika szállodától a Hatvan-utcai vonalon d. u. 2 órakor külön személyvonatot fogunk indítani, az utasokat egészen a Ferenc Salvaor barakig fogja kiinni. A lövverseny befejeztével ez a vonat ugyanon fog visszatérni, s egészen a Bika-szállodáig hozza be az utasokat. — Az üzletgazdóság.

Mit hirdét ma az Ingóság-közvetítő (Hatvan-u. 1. ref. püspöki bérpalota, az udvarban, Telefon 11-99. Ne mulassza el czekek a páratlan alkalmi vteleket: Valódi Doherty Siazengers tenniszrakettei, 3x4 méteres gyönyörű smyrna szőnyeg, hat darab ebédlészék cseresznye-lából valódi dísznőbörhuzaital, egy moketti férfi szoba garnitúra, kéthárom százéves porcellán üvegdiszék és edények, Schöber ágyak, antik vitrinek, antik gyertyatartók, órák, Kálmán szobrok, nagy tükör-üvegek, gramofonok stb. Részletfizetésre is adunk egész és félhókat, szalag-garnitúrákat, egye butordarabokat, férfiruhákat, vasznakat, fügeönyket, futószőnyegeket és mindenféle ingóságokat. A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőben rendelkezhető meg részletfizetésre is.

— **Steinar Műv.** Bathvány-utca 13. sz. Mindenféle bádógos mű két jutá yosan készít.

SPORT.

A NyTVE megóvta a DVSC-DMTK mérkőzést.

Még élénk emlékezetébe van a mérkőzések látogató közönségnek a a nivóttan játék, — amit a DMTK folyta ott testvéregyesülete, a DVSC ellen s ami sportszerűtensé énel fogva, mindenki ellenszenvét hívta ki. A NyTVE most óvással élt a mérkőzés ellen s az intezőbizottság tegnap esti ülésén foglalkozott az ügygel s úgy a DMK játékosait, mint a vezetőségét megidézte legközelebbi ülésére.

Vasárnapi program.

Vasárnap az Ugetőteri pályán 2 órakor a A Postás SE játsza le bajnoki mérkőzését a Karcagi IKSE-vel. Utána 4 órakor a KTE csapatát látja vendégül a DKASE s fél 6 órakor a BUSE-DEAC mérkőzés kerül elődöntésre.

A vegyes dandár mezei futóversenye.

A m. kir. 6. honvéd vegyes dandár parancsnokság május 15-én pénteken délután 4 órakor a DKASE ügetőteri sporttelepén rendezti helyőregi mezei futó versenyt körülbelül 4000 méteres táolágon. — A versenyen körülbelül 300 induló van. Ve seny alatt a katonai ze ekar játszik. Belépő-dij nincs, az érdekes versenyt bárki megtekintheti. A verseny programján egyéi ts csapat verseny szerepel ísztek és legénység rés ére. Indul a 11. és 12. gyalogezred összes százada, péppu kás százada, híradó százada, a debreceni csendőrközet csapata, vámörkerület csapata.

Aki statárium ideje alatt gyilkol.

A debreceni törvényszék halálra ítélte, a kormányzó megkegyelmezett, a debreceni törvényszék most újrafelvétel során 10 évi fegyházra ítélte.

1920-ban, a statárium idején Debrecenben, a Sipos telepen, a kukoricásban meggyilkolva találtak Biró Gábor fuvarost. A csendőrség pár óra alatt kiderítette, hogy Biró Gábort saját 20 éves fia, Biró János, egy különben szeid, jó magaviseletű hentes tanuló ölte meg, úgy, hogy egy baltaüvelel halálra vágta. Statárium lévén, a bíróság halálra ítélte. Az ügyvédje — dr Kuthy Sándor kegyelmi kérvénnyel fordult a kormányzóhoz, aki megkegyelmezett Biró Jánosnak és büntetését életfogytig tartó fegyházra változtatta át.

Az éhítelt perújítással fordult a bírósághoz és a királyi tábla is elrendelte az ügy új tárgyalását azon az alapon, hogy a statáriális tárgyaláson nem került sor a védelem tanuinak meghallgatására s annak a fontos körülménynek igazolására, hogy a vádlott a tettet azon való erős felindulásában követte el, hogy a meghalt szüleit és testvéreit ütötte, verte, kiirtással fenyegette s halála előtt pár órával azzal távozott a koresmába, hogy hazajövet legyilkolja őket. A debreceni kir. törvényszék előtt tegnap

voit a főtargyalás a Koháry tanács előtt. A tárgyalásra Biró Jánost elővezették a fegyházból.

Kihallgatása alkalmából Biró János előadta hogy édes apja iszárkos, züllött ember volt, aki egykor meglevő kis vayonkájukat teljesen elherdálta.

A tanuként beidézett rokonság s idegenek hasonló értelemben tettek vallomást.

Dr Balogh István kir. ügyész vádbeszédében kérte az első foku ítélet helybenhagyását. Utána dr Kuthy tartotta meg védőbeszédét. A kriminál-pszichologia legújabb megállapításaival igyekezett ennek a borzalmas bűncselekménynek az elkövetésére magyarázatot keresni. Fejtegetéseiben több ízben utalt dr Benedek László egyetemi tanárnak ez irányban végzett — újabb kutatásaira.

A törvényszék ítéletében Biró Jánost szándékos emberölés büntetésében mondotta ki bűnösnek s tíz évi fegyházbüntetéssel sújtotta, amelyből 4 évet és 9 hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az ítélet ellen mindkét részről felebbezést jelentettek be.

Tőzsde

Egy aranykorona a dollár hivatalos pénzfolyamán számítva 14.420 papírkorona.

Az értéktőzsde

tegnap tovább gyengült az árfolyamok 1-2 százalékkal lemorzsolódtak.

Zürichi zárlaton

a magyar korona 72'60.

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 502 fél—505 egy' b 500, 502 fél, 77 kilós tiszavidéki 507—510 fél, egyéb 505—507 fél, 78 kilós tiszavidéki 512—515 fél, egyéb 510—512 fél, rozs 440—445 fél, tak. árpa 320—330, sörárpa 450—470, köles 260—270, zab 420—435 tengeri 270—275, korpa, 227—230.

Felolts szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat

Nyomatott a Tiszántúli Hirlap r.-t. nyomdájában.

Építkezéshez

bármily méretben kapható. Ócska vasat és rézet a legmagasabb árban vesz

STEINER, EÖTVÖS-U. 110. Telefon-86

Asztalosmunkák

szakszerű készítése Szabó János épületés asztalos mesternél, Szent-Anna-u. 25.

Hadirokkantak foglalkoztató ingóságközvetítő irodája Szent Anna-u. 12.

Az összes

jó tulajdonságok, melyek a jó kávéfőzéshez szükségesek, benne van a

Szent István cikória

kávékülönlegességben. Védjegye: első szent királyunk, Szent Istvánnak képe

Magyar asszonyok ezt vegyék

Minden doboz sarkában pörkölt szemeskávé van!

Színház

Színházi iroda jelentése

Utjára kerül ma csütörtökön színre Fi-Fi nagyszerű francia operette, mivel a szezsonban az igazgatóságnak még sok udonság bemutatása van tervbe véve.

A na yságos asszonyt már láttam valahol, ezt a nagyszerű vigiátéket ismétlik meg pénteken közkivánatra. A) bérletben szombaton Ibsen legghatósabb és megrzo színműve Kisértetek, Oswald parázás szerepében Thuróczi Gyuláva.

Rózsabegyí Kálmán, a Nemzeti színház örökös tagjának vendégáté-kaira jegyek már várhatók.

A mozgószínházak műsora

APOLLÓ: „A ső étség leánya (Virágfakadás), nagyon érdekes film regény 5 felvonásban. Kísérő: Hamar egy ápolónót. Amerikai burleszk.

VIGSZINHAZ: First National attrakció, Az ezeréves asszony, dráma 5 felv. Megelőzi A vándorkomédiások.

Jönnek: Nem akarok autót látni, Tom Mix, Budha szeme: METEORBAN csütörtökön „Fehér apáca“, világitrakció. 2 és fél órás műsorok. Lillian Gish és testvére főszereplésével. Előadások f 1 7 és 9 órakor.

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

Tancer G. György
vonós hangszerkészítő
Bathányi-utca 13. szám

Hegedű, brácsa, kis- és nagybőgő készítését ésszakszerű javítását elvállalja. — Elsőrendű vonószőrtőzés. — Teniszrakettek hurozása és javítása

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczel Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztárána. Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbétűvel szedett apróhirdetés levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítandó

AJÁNLAT

Márványozsák, cementlapok, betonárak, sirkövek minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreczeni Műkögyárnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.
Harisnyastoppolást vállalok Viole utca 22. F180
Káisernél ismét lehet részletre vásárolni Piac-u. 7. F180
Téglat legolcsóbban Hortobágy téglagyár Rt.-nál szerezhetünk be. Prima minőség garantálva. Szent Anna utca 11. Ugyanott 10 hold prima föld eladó. 149

LAKÁS, ÜZLET

Központban legánsan butorozott két ágyas nagy szoba ellátással vagy anélkül azonnal kiadó. Ertekezhetni lehet Városháza alatti trafikban, Piac utcán. 132
Csinosan butorozott különbejáratu utcai szoba azonnal kiadó. Szent Anna-utca 50. H134

Aranyat ezüstit, briliánsat, hamis fogat legmagasabb áron **veszek**
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

Elcserelem! modern 2 szobás, — konyhás mellékhelyiségekkel lakásomat, 2 szobás lakással. — Cim Szent Anna-u. 34. 242

Különbejáratu két ágyas butorozott szoba azonnal kiadó. Csapo-u. 61. szám. 241

Elegáns utcai szoba distingvált egyéneknél kiadó Szent Anna-u. 31. — 237

Két szoba, fürdőszoba, konyha lépéssel átadó. Simonyi út 28. 230

Kiadó különbejáratu utcai butorozott szoba. Eötvös-u. 40. H93

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Hatvan-u. 70. F187

Üzlethelyiség-átadó Hatvan-u. elején. Cim Gottfreund. Hatvan-u. 56. F181

Utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Ertekezhetni Széchenyi-utca 27. F185

Szépen butorozott utcai szoba kiadó. Cim a kiadóban. F174

Különbejáratu butorozott szoba — Mester-utca elején kiadó. Ertekezni Péterfia-u. 11. 245

KERESLET

65 milliót keresek első betétblázásra Cim a kiadóban. 233

Házmaster jóvaló kis családu vagy gyermektelen házaspár keresnek azonnal. Libakert-u. 12/b. H138

Házmaster kerestetik. — Ertekezni Zápoly-u. 3. F182

Manikűrös kisasszony, ki hölgyfodrászathoz is ért beléphet. Hamza Sándor Nyiregyháza, Luther-u. 4. — F183

Használt állapotban lévő géps íjveszek. Cim a kiadóban. F173

ÁLLÁST KERES

Gazdasági gyakorlatlaltal is rendelkező mérlegképes könyvelő gazdaságban, kereskedelmi vagy ipari vállalatnál bármilyen állás vállal „Vasszorgalom” jellegre kiadoba. 219

Kajonai nyugdíjas ügyes munkatárs, irodai foglalkozást keres jellegre: „Szorgalma” Tiszántúli kiadóba. — F175

Intell dentzike verejeheren schön areis ceugnirn zucht für 1. Juni malte zu Kinder nicht unter 3 Jahren Susann Helfer. Fűvészkerf-u. 11. 243

ÁLLÁST KER

Géplakatos tanuló felvétetik. Ehrenreich Sámuel, Arany János-utca 37. szám. F123

Egy ügyes kifutó kis leányt felveszek. Gasparik ékszerüzlet. Hunyadi utca 17. 498

Pincértanulónak ügyes fiu felvétetik az Angol királynő étterembe. 221

Csizmandia segéd felvétetik. Marozsán György, Nyil-u. 45. 229
Egy 12-13 éves leány gyermektelen házaspárhoz felvétetik. Cim a kiadóban. 239
Ügyes jó munkás varró lány felvétetik. Borz-u. 14. varroda. 244

TELEFONOK, villamos szerelési anyagok, izzók, dinamó huzalok, gyári árban.

Földvári Debr. I. Elektrotechnikai gyár. — Széchenyi-u. 55. Telefon 163

Fodrászsegéd állandó vagy kisgiteni felveszek. Kraft, Csapo-u. 97. — 236

Ügyes 20 éven felüli italkiméző leányt felvesz a Csokonai színház bufettje. 235

Megbízható perfekt szakácsnőt keresek 15-re. Fényes ügyvéd. Piac-utca 71. F176

Üvegmosó lányok sörraktárba — azonnal felvétetnek. Széchenyi-u. 22. sz. F177

Ügyes kötenyvarró felvétetik Klein Ignác Dégenfeld-tér 8. F179

Fehérnemű üzem Arany János-utca 22. Jobb varrónok felvétetnek F172

Kifutó leányt azonnali belépésre keres Frank, Csapo-u. 11. — Kévéssé használt Singer varrógép eladó, ugyanott.

Száraz dada nagyobb gyakorlat al bíró két és fél éves gyerekek keresetük 15-ére. Hatvan-u. 46. keresztpület. 246

ELADAS

Eladó teljes fürdőszobaberendezés kályhával, öntöttvas zománczott láddal, víztartánnyal, továbbá jókarban levő, látható írásu írógép minden elfogadható árért Dézsy gáz-mesternél gyár.

Méhkaptárak pergetővel mindenféle használt butorok eladók Könyök utca 8. 115

Írógép, hetes Remington eladó Trgyalás Szent Anna-u. 21. szombat délután. 240

Egy 22 colos alul csapos eséplő eladó. Ábrók kerékgyártó. Hadház. F180

Szalombutor jó állapotban eladó Péterfia-u. 8. 241

Átadó

kisebb-nagyobb lakások!
 Mindegyik rögtön beköltözhető!

Szent Anna-utcán 5 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel!

Magoss-utcán 2 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel.

Czeglé-utcán szép 2 szobás udvari lakás mellékhelyiségekkel.

Hatvan-utcai részben, a Csapo-utcai szűrelyebb 2 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel. Szabad sertés- és baromfiartás!

Gyönyörű 2 szobás lakás, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségekkel, konyh-kerettel, istállóval, se té- és baromfiállal s'b. Ehez lakásigazolvány nem szükséges! Vádóhidu villamosnál, Lelepesi díja 5 millió korona!

Sz rényebb egyszobás lakás mellékhelyiségekkel a Mester-utcában.

Ugyancsak a Mester-utcában, szép nagy házban egy

nyílt üzlethelyiség

mellette egy szép utcai szoba, pince és külön padlás. Villany, víz bevezetve. Fűszerüzlet kiéteves bármilyen célra alkalmas, esetleg csak lakás céljára is

Ennek a lelepesi díja 3 millió korona!

A Hajnal-utcában (Szent Anna végén) szép udvari egyszobás lakás, konyha speiz, fűskamara, külön padlás. Villany, víz vezetve.

Ennek a lelepesi díja 3 millió korona.

Szép nagy szobás lakás mellékhelyiségekkel, külön udvarral. Egyedül lakható, más ott nem lakik! A Csapókerében, villamos közelében!

Bővebb felvilágosítások nyerhető — de csak személyesen — a Nagylajosi ingatlanügyi és lakások értékesítő irodájában, Veres-utca 9.

Lapkihordókat felvesz
 a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatala

Óra és ókszer javításokat szakemberi jóállással készít Sretter János óras és ókszerész. Batthyány-utca 13.

Kiadó utcai erkélyes butorozott szoba, irodának is alkalmas. — Hunyadi-u. 24. 209

Házhoz vagy üzletbe varrni elmegeyek. Fehér és tarkavarrást idehaza is elvállalok. Késes-u. 76. 238

Jóminőségű tégla és cserép Tóth és Sebestyén építészek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József Zöldfa-u. 8. 232

4 fogásos ebéd menü .	14000
2 fogásos vacsora menü	12000
Zóna reggeli	3500
1 pohár sör	4000
Havi ebéd és vacsora .	600000

Guzdag József éttermében HUNYADI-UTCA 1. SZÁM

15-től kezdve úriasszony elfogad obédkosztosokat. Cim a kiadóban. — 231

Kiadó októberre nagyerdő alatti Brunner tanya, Márton ügyvéd, Piac utca 44. H139

Munkás kerjben, a Vilmos lakánya háta mögött veteményes föld kiadó. Ertekezni ugyanott. F186

Manikűrözni házhöz megyek. Cim Deák erenc-u. 9. F184

Német juhászb találatott Arany János-u. 25. F173

Felkívunk mindenkit, aki tagja volt a Nemzeti Balesetbiztosító Rt.-nak, hogy saját jól felfogott érdekében könyveskéjűnkkel együtt a biztosítás esetleges valorizálása végett, irodánkban megjelenni szíveskedjenek folyó hó 15. 16-án 8-10 óráig és 17-én vasárnap délelőtti 8-10 óráig. — Turul Magyar Országos Biztosítótársaság Rt. Debreczen, Piac-u. 42. F177

LEGISZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB
FÉRFIRUNA SZÖVETEK
 FELŐHEIM DEZSŐNÉL (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BE.

TISZÁNTÚLI HIRLAP
 könyvnyomdai vállalat
R.-T.
 Varga-utca
5.

TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.

Készít
 a legolcsóbb árak
 mellett mindenféle nyomtatványt
 gyorsan és legizlésesebb kivitelben